

1. ΝΑ ΑΝΗΣΥΧΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2024

Σελίδα: 38

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Να ανησυχούμε περισσότερο για το Κυπριακό

ΓΝΩΜΗ
Του Παναγιώτη Τσάκωνα

Β

Το εθνικιστικό αφήγημα για δυναμική στάση στο Κυπριακό εξακολουθεί να συσπειρώνει και μετά τις εκλογές σχεδόν το σύνολο των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων στην Τουρκία

Μπορεί η επαναδιαμόρφωση του πολιτικού σκηνικού στην Τουρκία λόγω των αυτοδιοικητικών εκλογών να επηρεάσει αρνητικά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις; Μια σύντομη απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι μάλλον αρνητική. Εξηγούμε: η σημαντική αποδυνάμωση του ηγετικού προφίλ και της πολιτικής ηγεμονίας του κ. Ερντογάν συνεπάγεται σοβαρούς περιορισμούς τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Στο εσωτερικό αναφορικά με τη δυσκολία – σε σχέση με το παρελθόν – επιβολής των αποφάσεών του με τρόπο άκορμπο και παράνομο (φυλακίσεις και διώξεις των πολιτικών του αντιπάλων) ή/και δυναμικό (αλλαγή του Συντάγματος ώστε να διεκδικήσει και τρίτη προεδρική θητεία). Αυτό δεν σημαίνει βεβαίως ότι ο τούρκος πρόεδρος θα γίνει πιο δημοκρατικός. Θα υποχρεωθεί όμως να γίνει πιο προσεκτικός και τουλάχιστον για το άμεσο μέλλον πιο προβλέψιμος.

Στο εξωτερικό τα πράγματα είναι ακόμα πιο σαφή, αν και τα αποτελέσματα των εκλογών αυξάνουν την εξάρτηση του κ. Ερντογάν από τον εθνικιστή εταίρο του κ. Μπαχτσελί όσον αφορά τα ανοίγματα προς τη Δύση. Δεν μπορούν όμως να ανακόψουν την ήδη δρομολογημένη – και με μεγάλη ομοιομορφία – και με μεγάλη ομοιομορφία του στο εξωτερικό, κυρίως όσον αφορά τις σχέσεις της Τουρκίας με τη Δύση και ιδιαίτερα την προσέγγιση με τις ΗΠΑ, την οποία επιβάλλουν οι πολλαπλές ανάγκες της χειμαζόμενης τουρκικής οικονομίας. Όμως η υποχρεωτική επιστροφή σε ορθόδοξες οικονομικές πολιτικές και σε μια σχετική κανονικότητα στο εσωτερικό προκειμένου, όπως ο ίδιος ο κ. Ερντογάν επισημάνει, «να μη χαθεί ο θησαυρός των επόμενων τεσσάρων χρόνων» συνεπάγεται – τουλάχιστον για το άμεσο μέλλον και μέχρι τις προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ – την υιοθέτηση μιας προσεκτικής στάσης προκειμένου να διευθετηθούν και να ολοκληρωθούν σε συνεννόηση με την κυβέρνηση Μπάιντεν οι εκκρεμότητες που αφορούν κυρίως την αγορά και αναβάθμιση των F16 καθώς και την τουρκική στρατιωτική δραστηριότητα στο Ιράκ και στη Συρία.

Η συνειδητή επιλογή εξομάλυνσης των σχέσεων της Τουρκίας με τις ΗΠΑ συνεπάγεται και την αποφυγή περιπετειών στο μέτωπο των ελληνοτουρκικών. Η υιοθέτηση επιθετικής συμπεριφοράς έναντι της Ελλάδας, ενώ οι ελληνοτουρκικές σχέσεις αποτελούν συστατικό μέρος της ευρύτερης στρατηγικής εξομάλυνσης των σχέσεων της Τουρκίας με τη Δύση, δεν αποτελεί συμφέρουσα επιλογή για τον κ. Ερντογάν τουλάχιστον για το άμεσο μέλλον. Επιπροσθέτως, όπως καταδεικνύουν όλες σχεδόν οι σχετικές δημοσκοπήσεις στην Τουρκία αλλά και η αποτυχία από την υιοθέτηση επιθετικής ρητορικής έναντι της Ελλάδας από τον εκλεκτό του κ. Ερντογάν για τον δήμο της Κωνσταντινούπολης, το εθνικιστικό και επιθετικό αφήγημα δεν «πουλάει» στο εσωτερικό της Τουρκίας. Παράλληλα, η δρομολογημένη ελληνοτουρκική προσέγγιση προχωρά (επικείμενη επίσκεψη έλληνα πρωθυπουργού στην Αγκυρα τον Μάιο, συνέχιση «Πολιτικού Διαλόγου», προώθηση διμερούς «θετικής ατζέντας» και Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης) καθιερώνοντας την ανατροπή των – έστω

και προσωρινά – «ήριμων νερών» στο Αιγαίο μια αχρειαίστη – ακόμα και σε επίπεδο ρητορικής – επιλογή για τον κ. Ερντογάν.

Τα πράγματα είναι δυστυχώς πολύ διαφορετικά για το Κυπριακό, όπου ο τούρκος πρόεδρος έχει κάθε λόγο να επιμείνει στην προώθηση της «λύσης των δύο κρατών». Και τούτο διότι το εθνικιστικό αφήγημα για δυναμική στάση στο Κυπριακό εξακολουθεί να συσπειρώνει και μετά τις εκλογές σχεδόν το σύνολο των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων στην Τουρκία ενώ και στο εξωτερικό ο κ. Ερντογάν μπορεί βέβαια να πιστεύει ότι είναι ευκολότερο να πείσει την – δυστυχώς ήδη πεπεισμένη όσον αφορά τη απροθυμία της Λευκωσίας για επίλυση του Κυπριακού – διεθνή κοινότητα ότι η προοπτική μιας ομοσπονδιακής λύσης έχει οριστικά χαθεί και απομένει μόνο η «αναγνώριση των πραγματικότητων» στο νησί.

Ο κ. Παναγιώτης Τσάκωνας είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο ΕΚΠΑ και επικεφαλής του Προγράμματος Εξωτερικής Πολιτικής και Ασφάλειας στο [ELIAMEP](http://www.eliamep.gr).